

* Inovarea în ORIZONT 2020 Intensificarea participării IMM-urilor

Adrian PASCU
NCP - SC5 & IMM - H2020
Ministerul Educației Naționale
Str. Mendeleev, Nr.21-25, Sect.1, București ROMANIA
tel: +4021 3183064

INFO-DAY Orizont 2020 - Arad, 24-25 martie 2014

*Orizont 2020 – elemente de strategie

- Simplificarea procedurilor față de Programul cadru 7 (2007-2013)
- Întărirea colaborării cu industria
- Creșterea cotei de participare a IMM-urilor
- Instrument dedicat pentru IMM-uri
- Extinderea excelenței în cercetare și largirea participării
- Îmbunătățirea managementului și a regulilor de participare (set unitar de norme pentru întreg programul)
- Orientare tematică pe provocări societale
- Creșterea bugetului comparativ cu PC7

Primele apeluri de propuneri au fost lansate în data de 11 decembrie 2013

Cei trei piloni ai Programului ORIZONT 2020

*

I. Excelență în știință

- Consiliul European al Cercetării
- Tehnologii emergente și viitoare
- Acțiuni Marie-Sklodowska Curie
- Infrastructuri de cercetare

Buget indicativ:
24.4 Mil.Euro

II. Leadership industrial

- Leadership tehnologii emergente și industriale
- Acces la finanțarea de risc
- Inovarea în IMM-uri

Buget indicativ:
17,0 Mil.Euro

III. Provocări societale

- Sănătate, schimbări demografice și bunăstare
- Securitate alimentară, agricultura durabilă, cercetări marine și bioeconomie
- Energie sigură și curată
- Transport inteligent, verde și integrat
- Acțiuni climatice, eficiența resurselor și materii prime
- Societăți favorabile incluziunii
- Societăți sigure
- Știința cu și pentru societate

Buget indicativ:
29,7 Mil.Euro

Elementele de noutate ale Programului ORIZONT 2020

★ **Este un singur program**, care integrează trei programe/initiative distincte: continuatorul Programului-Cadru 7, problematica de inovare din Programul de Competitivitate și Inovare – CIP și contribuția UE la Institutul European pentru Inovare și Tehnologie – EIT;

★ **Cuplează cercetarea cu inovarea** - de la cercetare la lansarea de noi produse pe piață, cuprinzând toate formele de inovare;

★ **Focalizat pe schimbările societale** – specifice societății europene actuale, cum ar fi: sănătate, mediu, energie curată și transporturi;

★ **Acces simplificat** pentru toate categoriile de participanți – companii, universități, institute din țările UE și din afara acestora.

IMM-urile în Orizont 2020

Orizont 2020 și **COSME** – cele două programe europene care își propun să ofere un sprijin direct și un mediu favorabil de creștere pentru firme și IMM-uri inovative

Componenta din **Orizont 2020 – Inovarea în IMM-uri**, prevede un nou instrument pentru IMM-uri și este concepută ca o punte între:

- nucleul programului-cadru alcătuit din pilonii II și III – programul de competitivitate industrială și respectiv programele orientate pe provocări societale;
- sprijinul pentru proiectele CDI;
- crearea unui ecosistem favorabil pentru inovare în IMM-uri și dezvoltarea acestora.

Inovarea în IMM-uri cuprinde:

- instrumentul pentru IMM-uri – pentru care, bugetul este alocat în *Provocări societale* și *LEIT*;
- suportul pentru inițiativele EUREKA și Eurostars, prin care se finanțează proiecte internaționale în parteneriat pentru IMM-uri cu capacități crescute de cercetare;
- acțiuni prin care se dezvoltă servicii suport pentru inovarea din IMM-uri;
- analiza activităților curente inovative ale IMM-urilor și dezvoltarea ulterioară a acestora*

**) – Activități similare au fost finanțate până acum prin Programul pentru antreprenoriat și inovare, parte componentă a CIP.*

Inovarea în IMM-uri se dorește a fi în complementaritate cu Fondurile Europene Structurale și de Investiții (ESIF). ESIF susține dezvoltarea de soluții inovative pentru un sprijin mai eficient acordat IMM-urilor la nivelul regiunilor.

La nivelul UE sunt încurajate sinergiile între ORIZONT 2020 și alte fonduri ale UE, cum ar fi Fondurile Europene Structurale și de Investiții (ESIF).

Sprijinul integrat pentru IMM-uri este acordat preponderent prin instrumentul dedicat lor. Acest nou instrument sprijină în special activitatea de inovare din IMM-uri.

Obiectivele noului instrument pentru IMM-uri:

- de a atrage o mai largă participare a IMM-urilor în Orizont 2020;
- să sprijine o gamă mai largă de activități inovative;
- să ajute la creșterea impactului economic al proiectelor finanțate, prin abordări de genul: focalizare pe firme inovative și abordare orientată spre piață.

**INSTRUMENTUL PENTRU
ÎNTRERINDERI MICI ȘI MIJLOCII
din ORIZONT 2020**

INSTRUMENTUL PENTRU IMM-uri

- Instrumentul pentru IMM-uri este o schemă nouă de finanțare în sprijinul activităților de inovare ale IMM-urilor, care acoperă un întreg ciclu de inovare al unui produs pentru acele firme care au ambiția de a crește, a se dezvolta și a concura la nivel internațional.
- Se adresează acelor firme care își propun dezvoltarea unei afaceri plecând de la o idee sau concept care poate competiționa la nivel european sau internațional, care se bazează pe un plan solid de afaceri prin care acel concept, ideea inițială prinde contur, se maturizează, progresează, se dezvoltă în timp.
- IMM-urile vor putea să participe la Orizont 2020 prin acest nou instrument dedicat, în cadrul tuturor priorităților tematice din Pilonul 2 – Poziția de lider industrial și Pilonul 3 – Provocări societale.

Cui se adresează noul instrument ?

- Eligibile pentru această schemă de finanțare sunt doar IMM-urile. Acestea sunt cele care vor decide stabilirea cadrului de cooperare strategic cu alți parteneri.
- Instrumentul pentru IMM va acoperi oricare domeniu al științei, tehnologiei și inovării, bazat pe o abordare *bottom-up*, cu condiția ca acest domeniu să se regăsească în cel puțin una din activitățile Pilonului 2 (LEIT) sau Pilonul 3 (SC) din Orizont 2020. Vor fi încurajate spre finanțare proiectele multidisciplinare și inter-sectoriale.
- Spre deosebire de schemele de finanțare pentru IMM-uri din programele-cadru anterioare, noul instrument dedicat IMM-urilor din Orizont 2020 va necesita din partea firmelor interesate o mai mare competitivitate și orientarea planului de afaceri pe profit care să ajute la punerea în practică a ideii și aducerea ei pe piață, în urma implementării unui ciclu de inovare al unui produs.

Scopul noului instrument pentru IMM-uri

- Să acopere lipsa finanțării IMM-urilor în fazele de început pentru activitățile de cercetare și inovare, în deosebi a celor cu risc ridicat, și să stimuleze inovarea de vârf și competitivitatea la nivel internațional;
- Să se adreseze tuturor tipuri de IMM-uri inovatoare care au bune perspective de creștere, dezvoltare și internaționalizare;
- Să ofere sprijin pentru toate tipurile de inovare, inclusiv inovarea non-tehnologică, inovarea socială sau în domeniul serviciilor, oriunde activitatea are o clară valoare adăgată la nivel european.

Cum va funcționa noul instrument ?

Instrumentul pentru IMM-uri simplifică accesul la program prin:

- utilizarea unor reguli și proceduri mai simple;
- sprijin acordat pe durata celor trei faze ce cuprind un ciclu de inovare complet:
 - ◆ Faza de concept și evaluare a fezabilității;
 - ◆ Faza de inovare și introducere a produsului pe piață;
 - ◆ Faza de comercializare.

Cele trei faze sunt distincte, dar interconectate între ele.

Suplimentar, va exista o schemă de sprijin de tip 'mentoring and coaching'.

Ciclul de inovare

♦ **Faza 1: Faza de fezabilitate** va permite o evaluare a potențialului tehnologic și comercial al proiectului. În această fază, se va verifica fezabilitatea conceptului, o evaluare de risc, stabilirea drepturilor de proprietate, căutarea de parteneri, studiul de proiectare, stabilirea intenției pentru dezvoltarea aplicației pilot și planul de afaceri*.

♦ **Faza 2: În faza de inovare** se va acorda un grant principal pentru desfășurarea cercetării și dezvoltării cu accent pe demonstrații și introducerea produsului pe piață. Această fază cuprinde în detaliu: dezvoltare, creare prototip, testare, procese, produse și servicii inovative pilot, miniaturizare și proiectarea produselor, planificarea și dezvoltarea producției de serie (segmente de piață, procese etc.), replicare pe piață, planul de afaceri*.

♦ **Faza 3: Faza de comercializare** va consta în accesul simplificat la instrumentele financiare pentru împrumuturi și capitaluri proprii, cât și diverse alte măsuri, de exemplu cele privind protecția drepturilor de autor.

*) Pe durata implementării planului de afaceri, firma poate beneficia de servicii de *'business coaching'* care au drept scop să identifice care sunt acele elemente care lipsesc sau obstacolele care stau în calea inovării și să le compenseze cumva.

Finanțarea* IMM-urilor prin noul instrument

Faza 1: Dezvoltare concept și evaluarea fezabilității

- Finanțare: O sumă fixă de 50.000 de euro
- Durată: 6 luni

Faza 2: Activități de inovare** (*demonstrații, testare, prototip, studii pilot, scale-up studii de extindere a producției, miniaturizare, proiectare, verificarea performanței etc. și replicare de piață*)

- Finanțare: Între 1 și 2.5 milioane de euro
- Durată: 12-24 luni

Faza 3: Comercializare

• Finanțare și implementare

Pentru această fază IMM-urile nu vor primi finanțare în mod direct, dar pot beneficia de măsuri indirecte de sprijin, cât și de acces la facilități financiare prevăzute în Orizont 2020.

*) Valorile sunt orientative. Se vor urmări Programele de lucru (2014-2015) pentru primele apeluri care se vor publica după data de 11 decembrie 2013.

***) În faza a 2-a vor fi disponibile cecuri de inovare pentru stimulării creării de noi firme ('start-ups') și promovarea activităților de cercetare în cadrul IMM-urilor.

**Creșterea capacității de inovare a IMM-urilor
prin furnizarea
unor mai bune măsuri de sprijin**

La nivelul UE, există preocuparea constantă de a oferi măsuri de sprijin cât mai eficiente IMM-urilor, care să le permită acestora dezvoltarea capacității lor inovative. **Se dorește instituirea, la nivel european, a unui sistem ultraspecializat de servicii, care să completeze actualele serviciile acordate la nivel national sau regional.**

Această acțiune vastă, care va contribui la **dezvoltarea ecosistemului măsurilor de sprijin pentru inovare**, este alcătuită din elemente de natura unor apeluri de propuneri de proiecte.

Activitățile sunt gândite astfel încât să ofere oportunitatea statelor membre de a-și dezvolta serviciile pe bază de colaborare (inclusiv la nivel regional), *peer-learning* și asimilare de noi abordări.

Apelurile vor fi lansate pe următoarele topici:

INNOSUP 1 – 2015: Proiecte dedicate dezvoltării *clusterelor*, pentru stabilirea de noi lanțuri valorice industriale

INNOSUP 2 – 2014: IPR Helpdesk

- INNOSUP 3 – 2014:** IPorta 2 – Creșterea calității serviciilor de consiliere în domeniul IP pentru IMM-uri
- INNOSUP 4 – 2014:** O marcă europeană pentru programele “cecuri pentru inovare”, dedicate sprijinirii noilor tehnologii
- INNOSUP 5 – 2014:** Proces de “învățare reciprocă” (*peer-learning*) pentru agențiile de inovare
- INNOSUP 6 – 2015:** Valorificarea întregului potențial al colaborării on-line pentru IMM-uri
- INNOSUP 7 – 2015:** Profesionalizarea managementului inovării deschise în IMM-uri
- INNOSUP 8 – 2015:** Măsurarea eforturilor depuse și a rezultatelor obținute în cazul aplicării managementului inovării deschise în IMM-uri
- INNOSUP 9 – 2015:** Construirea comunității și dezvoltarea competențelor pentru instrumentul de “*coaching*” destinat IMM-urilor

Participarea IMM-urilor la Orizont 2020

Ratele de rambursare pentru participanții din industrie și IMM-uri, identice cu cele ale celorlalte categorii de participanți:

- până la 100% din costurile eligibile ale activităților CDI (asemănător universităților și institutelor de cercetare);
- 25% din cheltuielile indirecte;
- maximum 70% din costurile directe în cazul activităților apropiate de comercializare pe piață (*‘close-to-market’*) sau al celor cu co-finanțare (*activități de inovare*).

IMM-urile vor beneficia de o cotă de cel puțin 20% din bugetul combinat al pilonilor II (Poziția de lider industrial) și III (Provocări societale).

Adrese utile

Orizont 2020:

http://ec.europa.eu/research/horizon2020/index_en.cfm

Site-ul MEN:

<http://orizont.research.edu.ro/>

Programul COSME:

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/index_en.htm

Contact: orizont2020@ancs.ro